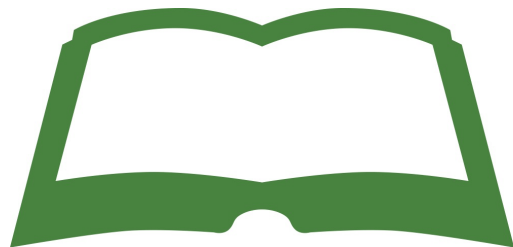

Luku- ja kirjoitustaidon kehittäminen

LUKUTAIDON TILANNE SUOMESSA: MERKITYS KASVAA, MUTTA TASO HEIKKENEÉ

- Samalla kun **heikkojen lukijoiden määrä on lisääntynyt**, on huippulukijoiden määrä vähentynyt.
- **Noin joka kymmenes (11 %) suomalainen kuuluu heikkoihin lukijoihin**, joille **jatko-opinnot tai työhön sijoittuminen** tuottavat vaikeuksia. 370 000 aikuista on siis vaikeuksissa, jos tietoa tulvii paljon, isoina annoksina, tai se on ristiriitaista ja tulkinnanvaraista.
- **Selvitäkseen arkielämästä** on pystyttävä ymmärtämään yhä monimuotoisempia tekstejä ja käsiteltävä entistä pirstaloituneempaa tietoa.

LUKUKESKUS
LÄSCENTRUM

Lähde: lukuviikko.fi, lukukeskus.fi

Miksi hyvä lukutaito on tärkeää?

- Ihmiset, jotka lukevat enemmän, saavuttavat todennäköisemmin **korkean koulutustason** ja **menestyvät työelämässä**.
- Lukutaito on yksi demokratian toteutumisen edistäjä, ja sen voidaan nähdä vahvistavan sosiaalista identiteettiä, yhteisöjen voimaantumista ja yhteiskunnallista **tasa-arvoa**.
- Lukutaito antaa pohjan pärjätä **informaatioyhteiskunnassa** ja nykyisessä työelämässä.
- Mediakentän laajentuessa kriittinen lukeminen on yhä tärkeämpää.

Lukemisen terveysvaikutukset

- lukeminen **kehittää sosiaalisia taitoja**, viestintä- ja empatiakykyä sekä parantaa keskittymiskykyä.
- lukeminen on tehokas tapa **alentaa stressitasoa**. Jo kuudessa minuutissa lukemisen jälkeen syke alkaa laskea ja lihasjännitys vähentyä. Kaunokirjallisuuden lisäksi myös tietokirjojen ja sanomalehtien lukemisella on sama vaikutus.
- Lukemisharrastuksella voidaan **hidastaa ikääntymisen haittoja**, kuten aivojen rappeutumista ja dementian puhkeamista.

KODIN ASENNE LUKEMISEEN ON MERKITTÄVÄ JO ENNEN KOULUIKÄÄ

- Kotona lukeminen vaikuttaa lapsen **tulevaan menestykseen** enemmän kuin vanhempien tausta.
- Vain 25 % suomalaisvanhemmista lukee usein lapsilleen.
- Vanhempien merkitys lapsen lukutaidolle on ratkaisevinta ennen kuin lapsi oppii itse lukemaan.
- Tutkimuksen mukaan erityisesti isän ääneen lukeminen edistää lasten kielellistä kehitystä ja sanavarastoa.

Mitä lapselle lukemisella voidaan saada aikaan?

- Lapselle lukemisella on yhteys **parempaan koulumenestykseen** ja **koulumyönteisyyteen**.
- Lapsen **sanavarasto** kasvaa ja monipuolistuu.
- Tarinoiden myötä lapsen **mielikuvitus**, eläytymiskyky ja empaattisuus vahvistuvat.
- Lapsi, jolle luetaan säännöllisesti, on oikeudenmukaisempi ja **pärjää paremmin porukassa**.

-> Nämä lisääntyvät myös, kun lapsi lukee itse

Kuinka tullaan hyväksi lukijaksi?

Lukemaan oppii lukemalla.

Hyväksi lukijaksi oppii lukemalla
paljon.

Luokissa keskusteltavaksi:

Kodin ja koulun yhteistyö luku- ja kirjoitustaidon parantamiseksi

- Lukuläksyt ovat vähintään yhtä tärkeitä kuin muutkin läksyt. Miten niiden tekemisessä voidaan tukea kotona?
- Lukudiplomin suorittaminen, miten se sujuu kotona? Pitäisikö sen olla läksy?
- Lukemaan innostaminen koulussa ja kotona. Vinkkejä?
- Kuinka ohjata lasta digimaailmasta myös kirjojen maailmaan?

